



ДЕРЖАВНА МІГРАЦІЙНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

**Контактний інформаційно-аналітичний центр з моніторингу
міграційних процесів**

**ОПЕРАТИВНИЙ ЗВІТ
З МОНІТОРИНГУ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ
(16 – 22 жовтня 2015 року)**



Київ 2015

Оперативний звіт підготовлено Контактним інформаційно-аналітичним центром з моніторингу міграційних процесів Державної міграційної служби України.

Контактний інформаційно-аналітичний центр з моніторингу міграційних процесів Державної міграційної служби України створений відповідно до наказу ДМС від 29 травня 2015 року № 64 в рамках виконання рекомендацій, що містяться у п'ятій доповіді ЄК щодо прогресу України у виконанні Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму.

Контактний інформаційно-аналітичний центр з моніторингу міграційних процесів діє на базі Управління документального забезпечення, роботи зі зверненнями громадян та запитами на інформацію Державної міграційної служби України.

У звіті представлені оперативні (за тиждень) результати спостережень за основними подіями в Україні та світі, з метою здійснення прогнозу розвитку міграційних процесів в Україні.

ЗМІСТ

I. ОКРЕМІ ПОКАЗНИКИ МОНІТОРИНГУ МІГРАЦІЙНИХ РИЗИКІВ	2
1.1. Зовнішні показники	2
1.1.1. Соціально-політична ситуація у світі	2
1.1.2. Наявність військових конфліктів та війн у світі	2
1.1.3. Наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних,	4
1.1.4. Основні шляхи постачання нелегальних мігрантів у Світі	5
1.2. Внутрішні показники	8
1.2.1. Наявність в Україні надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних.	8
1.2.2. Події у районах проведення Антитерористичної операції.	8
1.2.3. Кількість внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованої території України.	9
1.2.5. Зміни в законодавстві	11
II. ВПЛИВ ЗНАЧЕНЬ ОКРЕМИХ ПОКАЗНИКІВ МОНІТОРИНГУ МІГРАЦІЙНИХ РИЗИКІВ НА МІГРАЦІЙНУ СИТУАЦІЮ В УКРАЇНІ..	11
2.1. У сфері внутрішньої міграції.....	11
2.2. У сфері нелегальної (незаконної) міграції.....	13
2.3. У сфері надання притулку.....	15
2.4. У сфері трудової міграції	15

I. ОКРЕМІ ПОКАЗНИКИ МОНІТОРИНГУ МІГРАЦІЙНИХ РИЗИКІВ

1.1. Зовнішні показники

1.1.1. Соціально-політична ситуація у світі

Минулого тижня (16 – 22 жовтня) світові події, які мали прямий або опосередкований вплив на міграцію, були такими:

- у понеділок, 19 жовтня, в Середземному морі почалися найбільші за останні 10 років військові навчання НАТО і союзників. В цих навчаннях беруть участь 36 тис. солдатів, 240 одиниць бронетехніки, 140 літаків і понад 60 кораблів. Військові маневри в Середземному морі триватимуть 5 тижнів.

При цьому слід зазначити, що саме Середземне море є одним із головним шляхів мігрантів з країн Північної Африки та Близького Сходу на шляху до держав-членів ЄС;

- Президент США Барак Обама дав офіційне розпорядження підготувати документи для зупинення дії санкцій стосовно Ірану. Зняття санкцій буде частковим: США поступово знімуть санкції щодо іранської ядерної програми, але збережуть санкції, пов'язані з програмою розробки Тегераном крилатих ракет. Угода щодо іранської ядерної програми офіційно вступила в силу 18 жовтня;

- 17-18 жовтня потужний тайфун «Коппу» досяг північної частини Філіппін. Число жертв негоди постійно зростає. У деяких регіонах країни рівень води піднявся на 3 метри, затоплено ряд сіл, десятки тисяч людей евакуйовано;

- з метою недопущення послаблення своїх військових позицій та підкріпленням їх належною чисельністю військових, член комітету Держдуми Олексій Діденко (ЛДПР) підготував проект закону про внесення змін до Кримінального кодексу РФ і ФЗ «Про військовий обов'язок і військову службу».

Цим законопроектом передбачається введення нової виховної міри для осіб, які вчинили ненасильницькі злочини невеликої та середньої тяжкості. Зокрема, за подібні злочини, вчинені чоловіками вперше віком від 18 до 45 років, законодавець пропонує як альтернативу кримінальному покаранню, в тому числі позбавлення волі, обов'язок проходження військової служби в Збройних силах Росії.

1.1.2. Наявність військових конфліктів та війн у світі

Станом на 22.10.2015 конфліктні ситуації та війни відбувалися орієнтовно у 65 країнах світу та окремих регіонах, у тому числі: у Африці – 27, в Азії – 16, в Європі – 9, у Південній Америці – 4, у Північній Америці – 1 та на Близькому Сході – 8.

Гарячі ситуації спостерігаються у 24-х країнах та окремих територіях, в тому числі:

- в Африці – у 10 країнах:

ДР Конго, Малі, Судан і Сомалі – війна проти терористичних угруповань;

Єгипет, Нігерія і Чад – війна проти ісламістських бойовиків;
Лівія і Південний Судан – громадянська війна;
ЦАР – сутички між мусульманами і християнами.

- в Азії – у 5 країнах:

Афганістан, Пакистан і Філіппіни – війна проти ісламістських бойовиків;
Бірма – війна проти повстанських груп;
Таїланд – військовий переворот.

- в Європі – у 2 країнах:

Росія – бойові дії проти ісламістських бойовиків у Чечні та Дагестані;
Україна – війна проти терористичних угруповань.

- у Південній Америці – у 1 країні:

Колумбія – війна проти терористичних угруповань.

- у Північній Америці – у 1 країні:

Мексика – війна проти наркокартелів.

- на Близькому Сході – у 5 країнах:

Ірак, Ізраїль, Ємен – війна проти ісламістських бойовиків;
Туреччина – війна проти терористичного угруповання;
Сирія – громадянська війна.

Найбільший резонанс впродовж останнього тижня отримали такі події:

Афганістан – на минулому тижні бойовики руху «Талібан» продовжили успішні наступи в провінції Гільменд у напрямку столиці цього регіону, міста Лашкаргах. Наразі дії вказаного терористичного угруповання спрямовані на перекриття основних транспортних артерій провінції.

Ірак – у вівторок, 20 жовтня, іракська армія оголосила про повне звільнення від терористів ІДІЛ міста Байджі, яке є одним із найбільших промислових центрів Іраку.

Нігерія – у ніч з вівторка на середу, 21 жовтня, армія Нігерії за підтримки місцевого ополчення провела спецоперацію, у результаті якої було знищено понад 150 бойовиків ісламістського угруповання «Боко Харам» та визволено з полону 36 жінок і дітей.

Пакистан – у середу, 21 жовтня, ВПС Пакистану завдали кілька ударів по бойовиках терористичного угруповання «Аль-Каїда» в Північному Вазірістані, у результаті чого заявлено про знищення більше 2-х десятків бойовиків.

Росія – Національний антитерористичний центр країни заявив про знищення принаймні 4-х бойовиків в ході зіткнень у Хасавюртівському районі Республіки Дагестан.

Сирія – сирійські урядові війська при значній підтримці повітряних сил Російської Федерації провели успішні бої проти повстанців в регіоні Джебель Аззана, що поблизу міста Алеппо, яке до війни було промисловим і торговим центром Сирії.

Ці дії призвели до того, що у продовж 3-х днів близько 70 тисяч сирійців, які мешкали у селах поблизу південної частини міста Алеппо, змушені були покинути свої домівки.

Туреччина – в суботу, 17 жовтня, турецька влада заявила про знищення 28 курдських бойовиків радикального курдського угруповання «Робоча партія Курдистану» у ході наземної операції на південному сході Туреччини. При цьому убито було також 3 турецьких військових.

При цьому турецька влада заявляє про продовження цієї операції до настання миру.

При цьому слід відмітити, що основними країнами походження шукачів притулку в Україні впродовж 9 місяців поточного року стали громадяни Афганістану, Сомалі, Іраку та Росії.

1.1.3. Наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, в країнах, що мають спільні з Україною кордони

Республіка Білорусь

За повідомленнями Міністерства надзвичайних ситуацій Республіки Білорусь, надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, впродовж минулого тижня у районах, що межують з кордонами України, не зафіксовано.

Республіка Молдова

Впродовж останнього тижня за даними Служби цивільного захисту і надзвичайних ситуацій Молдови наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, не зафіксовано.

Російська Федерація

У регіонах, що межують з Україною за повідомленнями МНС Російської Федерації наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, не зафіксовано.

Натомість у місті Омськ в середу 21 жовтня, за добу випала місячна норма опадів - 23 міліметра.

В місті серйозно ускладнений рух транспорту. Місто скували багатокілометрові затори складність яких досягала максимального значення – 10 балів.

Республіка Польща

У регіонах Польщі, які межують з Україною, впродовж останнього тижня наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, не зафіксовано.

Румунія

Снігопади на півночі країни, у районах, що знаходяться неподалік українсько-румунського кордону, паралізували траси та залізницю.

Словацька Республіка

У регіонах Словацької Республіки, які межують з Україною, впродовж останнього тижня наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, не зафіксовано.

Угорщина

У регіонах Угорщини, які межують з Україною, впродовж останнього тижня наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, не зафіксовано.

1.1.4. Основні шляхи постачання нелегальних мігрантів у Світі

Міграційна криза в ЄС триває. Основними постачальниками мігрантів є країни, у яких ведуться бойові дії. Це в основному країни Африки та Близького Сходу (Афганістан, Сирія, Лівія, Ірак, Туніс, Єритрея, Нігерія, Судан).

У вівторок, 13 жовтня, Frontex заявлено, що загальна кількість мігрантів, які в цьому році прибули до країн Євросоюзу, становить 710 тис. осіб і це на 430 тис. осіб більше ніж за весь 2014 рік.

Рекорди по прибуттю мігрантів було встановлено у серпні і вересні – 170 і 190 тис. осіб відповідно.

Лише до Греції у 2015 році прибуло вже понад 500 тисяч шукачів притулку, з яких майже 30 тисяч осіб все ще залишаються всередині країни.

Мета мігрантів, що прибувають до Європи залишається незмінною – отримання статусу біженця та соціальних пільг у Великобританії, Німеччині, Франції, Норвегії та інших розвинених країнах ЄС.

Основними маршрутами проникнення нелегальних мігрантів з країн Північної Африки та Близького Сходу до ЄС через є такими:

- 1) Іспанія – Франція – Великобританія;
- 2) Туреччина – Греція – Македонія – Сербія – Угорщина – Австрія – Німеччина;
- 3) Туреччина – Греція – Македонія – Сербія – Хорватія – Словенія – Австрія – Німеччина;
- 4) Туреччина – Греція – Македонія – Сербія – Угорщина – Словачія – Чехія;
- 5) Італія – Франція – Німеччина;
- 6) Італія – Франція – Великобританія;
- 7) Росія – Норвегія («Північний маршрут»).

Згідно даних Євростату географія розселення мігрантів має наступний вигляд:

- Німеччина стає притулком в основному для громадян Сирії, Афганістану і Косово;
- Італія – Нігерія, Гамбія та Пакистан;
- Франція – Косово, ДР Конго та Судан;
- Фінляндія – Сомалі, Ірак та Албанія;
- Англія – Єритрея, Пакистан і Росія.

Найбільше мігрантів, які прибувають у Європу є вихідцями із Сирії.

За даними ООН понад 4 мільйони сирійців залишили країну через війну. При цьому в ООН звітують, що лише за останні 10 місяців із країни втік 1 мільйон жителів.

Водночас близько 7,6 мільйона людей є переселенцями всередині самої Сирії.

Детальніше ознайомитися з даними щодо сирійських біженців можна в інфографіці (мал. 1).

На позаминулому тижні Євросоюз провів переговори з Туреччиною, в якій перебуває більш як 2 млн біженців із Сирії, щодо виділення їй допомоги на суму 3 млрд євро та безвізовий режим у обмін на те, що Туреччина буде блокувати спроби сирійців прорватися до держав-членів ЄС.



Проте на минулому тижні турецький уряд відмовився залишати у себе мігрантів. Анкара виступає за створення зон безпеки всередині країн, звідки біжать вимушені переселенці.

Як заявив на минулому тижні Глава турецького МЗС, угода з ЄС щодо вирішення кризи з біженцями знаходиться лише на стадії обговорення. За словами міністра, він намагався переконати європейців, що тільки лише зміцнення кордонів не дозволить вирішити всієї проблеми.

Президент Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган звинуватив європейських чиновників у тому, що вони надто пізно усвідомили масштаб проблеми з біженцями. Він також додав, що якщо криза з мігрантами не може бути

вирішена без участі Туреччини, то її цілком можна було б прийняти в Євросоюз.

Крім того, в середині ЄС наростає невдоволення політикою розподілу мігрантів між державами-членами організації.

Зокрема Польща вчергове висловила незгоду з пропозицією канцлера Німеччини Ангели Меркель щодо постійного механізму розподілу біженців.

За словами глави МЗС Польщі Гжегожа Схетини, ЄС наразі повинен зосередитись на охороні зовнішніх кордонів, на центрах прийому біженців, на реєстраційних центрах, а не впроваджувати автоматичний розподіл.

Натомість Прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан розкритикував наплив мігрантів-мусульман у Європу і реакцію інших країн ЄС на нього, заявивши, що іслам ніколи не був частиною європейської культури.

Він також розкритикував Німеччину і Францію за відмову висловлювати «будь-які сумніви» щодо необхідності створення мультикультурного суспільства.

Орбан також висловив думку, що більшість осіб, які шукають притулку в ЄС, насправді економічні мігранти.

В понеділок, 19 жовтня, більше двох десятків тисяч людей вийшли на вулиці Дрездена щоб взяти участь у демонстрації, організованій антиісламістським і антиіммігрантським рухом «Пегіда» в першу річницю заснування цієї організації.

За оцінками організаторів, демонстрація зібрала 39 тис. осіб. Активісти заявляють, що таким чином хочуть натиснути на канцлера Ангелу Меркель на здійснення антиімміграційної політики.

У містечку Одерюнга на півдні Швеції постраждало від пожежі призначене для мігрантів житло. За попередніми даними, це був підпал. Постраждалих немає.

У Швеції за останні тижні зафіксовано 4 підпали центрів розміщення мігрантів.

Крім цього, у Швеції підраховали, що до кінця року в країну можуть приїхати 190 тис. мігрантів. В той же час зростає приплив мігрантів в Словенії.

Більшість мігрантів із Сирії, які прожили кілька днів у таборах на словенському кордоні, допущені в країну. В понеділок, 19 жовтня через кордон перейшли близько 5 тис. осіб.

У неділю, 18 жовтня, Словенія офіційно обмежила число мігрантів, яким буде дозволено в'їзд в країну. Запроваджено щоденний ліміт у розмірі 2,5 тис. осіб.

У Хорватії ліміт встановлений на рівні 5 тис. осіб. Австрія впускає в країну лише за 1500 чоловік в день.

Латвія оголосила про можливість будівництва огорожі на кордоні з Білоруссю. Причиною такої ініціативи стало затримання двох великих груп нелегальних мігрантів, які проникли на територію Латвії через білоруський кордон.

Крім того, погані кліматичні умови можуть призвести до появи нової хвилі мігрантів, на цей раз із країн субекваторіальної частини Африки.

Так, за даними ООН, поганий врожай у кількох країнах субекваторіальної Африки у найближчі місяці загрожує мільйонам тамтешніх жителів голодом.

Зокрема, Малаві переживає найгострішу кризу забезпечення населення харчами за останні десять років.

У Зімбабве врожай зменшився на 50% порівняно з торішнім.

У той час як країни цього регіону страждають від посухи, на Мадагаскарі зливи спричинили повені та зсуви.

При цьому, покращення ситуації в цьому регіоні у найближчий рік наразі не очікується через наростання кліматичної аномалії «Ель-Ніньйо».

1.2. Внутрішні показники

1.2.1. Наявність в Україні надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних.

Надзвичайних подій, які б призвели до можливого переселення людей протягом 16 – 22 жовтня на території України не зафіксовано.

У той же час, за даними Євростату, Українці за минулий рік посіли перше місце за кількістю отримання дозволів на проживання в Європейському союзі.

Загальна кількість громадян України, яким надали право проживати на території держав ЄС, складає 302 тис. 800 людей, тобто понад 13% від всієї кількості дозволів. На другому місці – США (199 тис. 200 людей), треті й четверті - Китай та Індія (169 тис. 700 і 134 тис. 900 осіб).

Більшості українців (62%) надали дозволи перебування в ЄС на основі працевлаштування.

Головною державою ЄС, в якій громадяни України отримали дозволи на проживання, традиційно залишається Польща. Загальна кількість українців, яким надали право проживання на польській території, складає 247 тис. 400 людей.

1.2.2. Події у районах проведення Антитерористичної операції.

Звітний тиждень (16 – 22 жовтня) у зоні проведення антитерористичної операції пройшов в цілому спокійно.

Незаконні збройні формування 7 разів порушили режим припинення вогню. За результатами провокативних обстрілів жоден український військовослужбовець не загинув і не був поранений.



Мал. 1 – Мапа АТО станом на 22.10.2015

Протягом звітного тижня українські військові продовжили інженерне обладнання своїх позицій та відведення озброєння калібром менше 100 мм: 21 – 22 жовтня на Маріупольському і Донецькому напрямках від лінії розмежування було відведено танки.

Водночас, згідно звіту Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ (далі – СММ) від 22.10.2015 безпілотний літальний апарат СММ зафіксував 16 основних бойових танків у підконтрольному «ДНР» районі с.Сонцеве (59км на північний схід від Маріуполя), що порушує вимоги відповідних ліній відведення. Також СММ біля села Мирне, яке знаходиться під контролем бандформування «ЛНР», зафіксовано 13 танків.

1.2.3. Кількість внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованої території України.

Згідно з оперативною інформацією Міжвідомчого координаційного штабу з питань соціального забезпечення громадян України, які переміщуються з районів проведення антитерористичної операції та тимчасово окупованої території, у період 16 – 22 жовтня кількість тимчасово розміщених громадян України, які переміщені з тимчасово окупованої території та районів

проведення антитерористичної операції, збільшилася на 1,8 тис. осіб (0,2 %). Із загальної кількості вказаних осіб 95,3 % – переселенці з Донецької та Луганської областей.

Станом на 22.10.2015 з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції до інших регіонів загалом переселено 982,9 тис. осіб (581,3 тис. сімей), у тому числі:

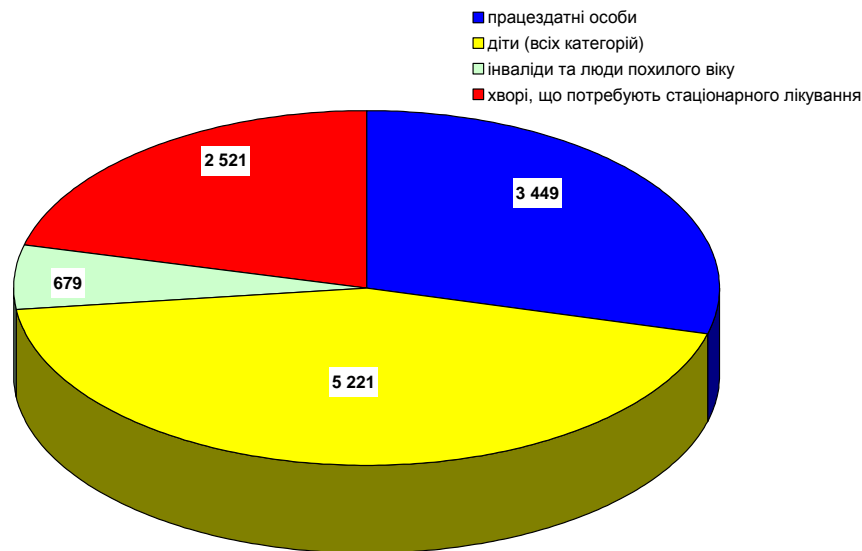
- з Донецької і Луганської областей – 951,9 тис. осіб;
- з АР Крим і міста Севастополь – 21,2 тис. осіб.



Мал. 2 – Розподіл внутрішньо переміщених осіб за регіонами переселення.

Як видно з малюнку 2 найбільші потоки внутрішнього переміщення осіб з районів проведення АТО спрямовані у східні та центральні регіони України (Луганська, Харківська, Донецька, Дніпропетровська, Запорізька, Київська області та місто Київ).

За інформацією ДСНС України місцевими органами виконавчої влади на даний час визначено 716 об'єктів різної форми власності, в яких можливе розміщення 11 тис. 870 внутрішньо переміщених осіб.



Мал. 3 – Можливості розподілу внутрішньо переміщених осіб за категоріями (осіб).

1.2.5. Зміни в законодавстві

Впродовж останнього тижня зміни у законодавстві, що стосуються сфер міграції, та які можуть вплинути на сфери міграції, не відбувалися.

II. ВПЛИВ ЗНАЧЕНЬ ОКРЕМИХ ПОКАЗНИКІВ МОНІТОРИНГУ МІГРАЦІЙНИХ РИЗИКІВ НА МІГРАЦІЙНУ СИТУАЦІЮ В УКРАЇНІ

2.1. У сфері внутрішньої міграції

Ризик посилення обсягів внутрішньої міграції населення з тимчасово окупованої території України та районів проведення АТО.

Як уже зазначалося вище впродовж останнього тижня (16 – 22 жовтня) кількість внутрішньо переміщених осіб в Україні збільшилася на 1,8 тис. осіб, що є значно меншим ніж кількість осіб, переміщених протягом попереднього звітного тижня.

Така ситуація пояснюється стабілізацією ситуації в зоні проведення АТО. У свою чергу затишшя дає можливість розпочати відновлення інфраструктури Донбасу: ліній електропередач, водогонів, телекомунікацій тощо.

Так, за інформацією СММ у контрольованому так званою «ЛНР» Первомайську (57 км к западу от Луганска) інженерами Луганської водної компанії здійснюються заходи з ремонту водогону.

Також здійснюються заходи з відновлення електро- та водопостачання у контрольованих так званою «ЛНР» Славянськ (28 км к северо-западу от Луганска) и Красному Лимані (30 км к северо-западу от Луганска), які, зі слів робітників відповідних компаній та місцевих, були перервані через збиток, спричинений обстрілами влітку 2014 року.

У свою чергу у Курахово (Мар'їнський р-н, Донецька обл.) відновлено телефонний зв'язок, як мобільний, так і провідний. В інших районах проводиться робота щодо його відновлення.

Водночас, згідно звіту СММ у м. Мар'їнка (23км на південний захід від Донецька) та м. Красногорівка (21км на захід від Донецька) мешканці занепокоєні ситуацією, яка, за їхніми словами, склалась через нестачу газу для

опалення, високі ціни на вугілля та електроенергію та відсутність матеріалів для ремонту будинків, пошкоджених в результаті конфлікту.

Крім того, триває доставка гуманітарної допомоги на окуповану територію, зокрема 16.10.2015 через контрольний пункт «Новотроїцьке» прослідували 17 вантажівок з будівельними матеріалами від Міжнародного комітету Червоного Хреста. Також через контрольний пункт «Зайцеве» прослідувало 13 вантажних автомобілів з гуманітарною допомогою від благодійної організації.

Спеціальна моніторингова місія ОБСЄ у своїх звітах продовжує фіксувати довгі черги цивільного автотранспорту на контрольно-пропускних пунктах. Так, СММ у своєму звіті за 16 жовтня в районі контрольованого Урядом контрольно-пропускного пункту поблизу смт. Новотроїцьке (підконтрольне уряду, 36км на південний захід від Донецька) зафіксували черги цивільного автотранспорту з близько 300 авто в кожному напрямку.

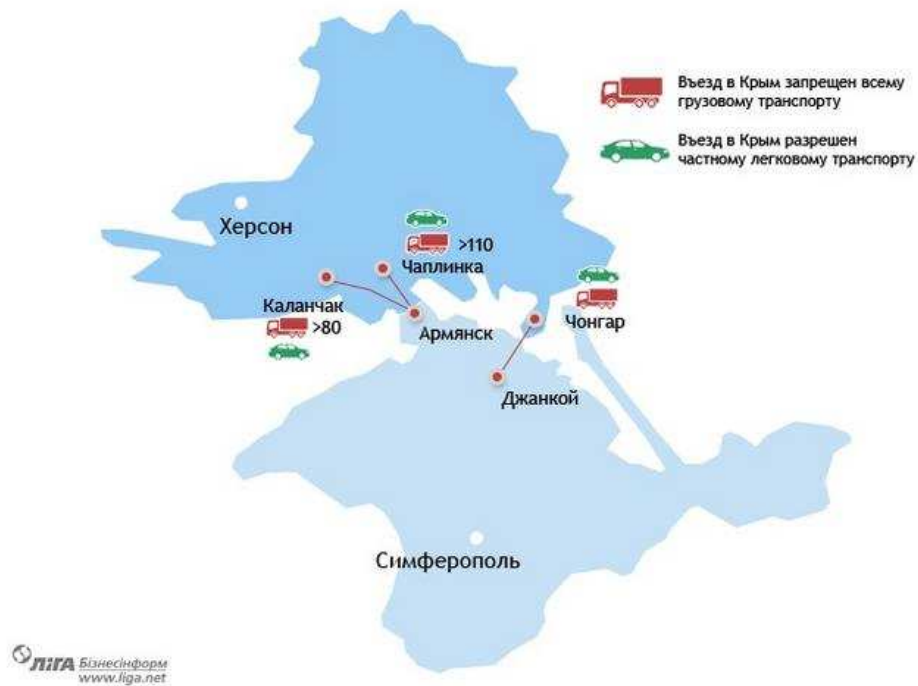
20 жовтня в районі м. Горлівка (підконтрольне т.з. «ДНР», 45км на північний схід від Донецька) СММ помітила більше 3000 цивільних автомобілів, що очікували на проїзд з підконтрольних «ДНР» районів до районів, підконтрольних уряду, через урядовий контрольно-пропускний пункт «Майорськ» (45км на північний схід від Донецька). Черга простягнулася через територію від контрольно-пропускного пункту «Майорськ» до підконтрольного «ДНР» контрольно-пропускного пункту, розташованого на околиці м.Горлівка. Як зазначено в звіті, більш ніж 300 людей очікували на громадські автобуси на контрольно-пропускному пункті «Майорськ».

Спостерігачі ОБСЄ звертають також увагу на тенденцію до повернення осіб з Російської Федерації до України.

Так, згідно Щотижневого огляду від місії спостерігачів ОБСЄ на російських контрольно-пропускних пунктах Гуково і Донецьк від 214 жовтня 2015 року протягом останнього тижня з 11,1 тис. до 11,2 тис. входів/виходів на день збільшився середній обсяг транскордонного руху через зазначені КПП; середній чистий потік, при цьому, склав мінус 258 (тобто переважає рух з Російської Федерації до України). Така тенденція перевищення людей, які повертаються до України, зберігається протягом останніх шести тижнів.

Більшість транспортних засобів, які перетинають кордон мають номерні знаки, видані в Україні (Луганської області), у тому числі низка автопоїздів і міжміських автобусів, які курсують між Україною (Луганська область) та містами Російської Федерації.

На адміністративному кордоні між територією ВЕЗ «Крим» та іншою територією України продовжується акція Меджлісу кримськотатарського народу з блокування вантажного транспорту, що рухається з материкової України на півострів через контрольні пункти в'їзду-виїзду через адміністративний кордон Чонгар, Чаплинка, Каланчак.



Мал. 4 – Контрольні пункти в'їзду-виїзду через адміністративний кордон між територією ВЕЗ "Крим" та іншою територією України

Блокування вантажного автотранспорту в пунктах в'їзду-виїзду через адміністративний кордон між територією ВЕЗ «Крим» та іншою територією України перш за все вплинуло на вартість продуктів харчування українського виробництва на півострові.

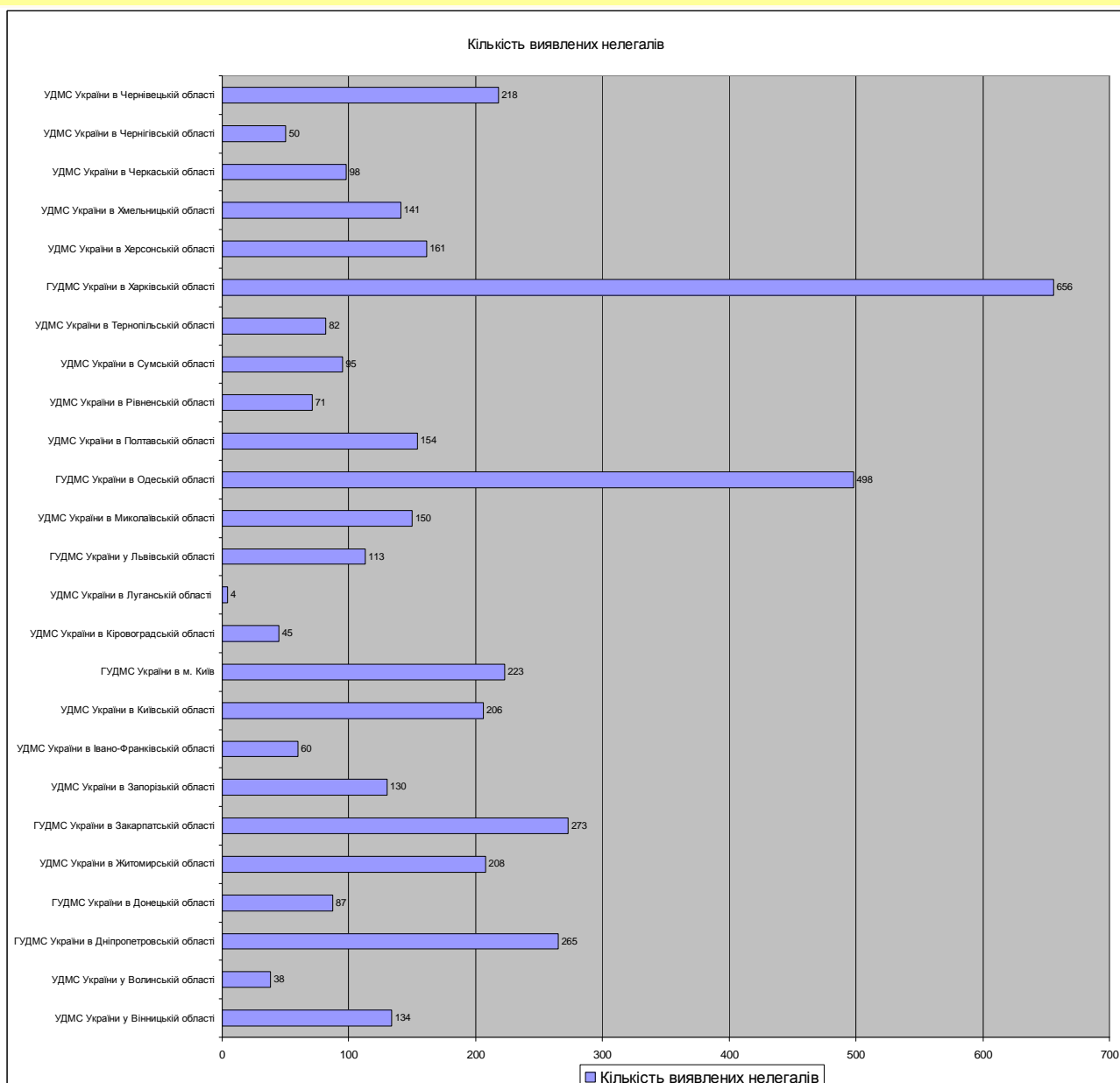
2.2. У сфері нелегальної (незаконної) міграції

Ризик збільшення фактів незаконного проникнення іноземців та ОБГ на територію України.

Із запровадженням країнами ЄС жорстких заходів реагування на факти незаконної міграції, південні та західні регіони України, аналогічно до Угорщини, Македонії, Сербії, Італії, Хорватії та Греції можуть стати транзитними пунктами для нелегалів на шляху до розвинених країн ЄС.

У рамках операції «Кордон-2015», що проводиться Держприкордонслужбою спільно з іншими правоохоронними органами, у тому числі ДМС, та колегами із країн ЄС, з 15 червня цього року вже затримано 1163 незаконних мігранти, із яких 89 - це неповнолітні.

У Харкові співробітники СБУ спільно з прокуратурою та службою внутрішньої безпеки Держприкордонслужби затримали прикордонників, які організували канал нелегального переправлення іноземців через державний кордон України.



Мал. 5. – Кількість виявлених органами ДМС нелегальних мігрантів станом на 22.10.2015

Організатор каналу – один із керівників середньої ланки Харківського прикордонного загону.

За кожного мігранта прикордонники отримували від \$200 до \$400. Співробітники спецслужби затримали посадовців під час переправлення в Україну двох іноземців, яким заборонений в'їзд до нашої держави.

Слідчі СБУ відкрили кримінальне провадження, тривають невідкладні оперативно-слідчі дії для встановлення всіх фактів незаконного переправлення в Україну нелегальних мігрантів.

У рамках лібералізації візового режиму для України проводяться активні заходи із встановлення обладнання біометричного контролю в пунктах пропуску через державний кордон. За 9 місяців цього року системами біометрії на I лінії уже обладнано 104 пункти пропуску, а на II - ще 68 пунктів. На 39 пунктах пропуску прикордонники здійснюють перевірку осіб по міжнародній базі Інтерполу.

Станом на 22.10.2015 органами ДМС виявлено 4 160 нелегальних мігрантів, що на 110 мігрантів більше, ніж станом на 15.10.2015.

Також органами ДМС впродовж минулого тижня виявлено 471 іноземця та осіб без громадянства, які порушили правила перебування в Україні.

Наразі головним фактором відсутності масового напливу нелегальних мігрантів з країн Африки та Азії в Україну є те, що Україна має незручне географічне розташування по відношенню до основних шляхів їх міграції у ЄС, наявність в Україні військового конфлікту на Сході України та невпинне зниження прожиткового рівня населення України.

Короткостроковий прогноз: враховуючи зниження напруги у районах проведення АТО та наростання спротиву мігрантам у країнах-членах ЄС, ризик збільшення фактів незаконного проникнення іноземців на територію України може бути високим.

2.3. У сфері надання притулку

Ризик зростання звернень громадян, у країнах походження яких відбуваються дії, що перешкоджають нормальному проживанню людей, із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує захисту

У поточному році, станом на 22.10.2015, органами ДМС прийнято 692 рішення відносно осіб, які звернулися за притулком в Україні, з яких прийнято рішення про визнання біженцем – 26 осіб, про визнання особою, яка потребує додаткового захисту – 75 осіб, про відмову у визнанні особою, яка потребує захисту – 472 осіб та про втрату/позбавлення/скасування статусу особи, якій надано притулок – 119 осіб.

Основними країнами походження шукачів притулку в Україні є Афганістан, Сирія, Сомалі та Росія.

З огляду на те, що у країнах походження шукачів притулку в Україні тривають активні бойові дії, і те, що держави-члени ЄС закривають власні кордони для нелегальних мігрантів з країн Північної Африки та Близького Сходу, в Україну у будь-який момент може хлинути потік мігрантів, утому числі тих, що прямують до держав-членів ЄС.

Короткостроковий прогноз: враховуючи наявність триваючих військових конфліктів у країнах Близького Сходу і Північної Африки, та наростання спротиву мігрантам у державах-членах ЄС, рівень збільшення потоків шукачів захисту в Україні є високим.

2.4. У сфері трудової міграції

Ризик необґрунтованого зростання обсягів трудової міграції в Україні та негативного впливу трудових мігрантів на ринок праці в Україні.

За повідомленнями Мінекономрозвитку, у I півріччі 2015 року падіння ВВП становило 16,3%, обсяги виробництва в сільському господарстві України знизилися на 9,3%, зростання споживчих цін склало 39,3% в порівнянні з початком року (липень до грудня). Обсяги експорту товарів знизилися на 35,4%. Падіння реальної заробітної плати склало 23,9%.

Рівень інфляції за січень-вересень 2015 року становив 141,4 %, що на 3,2% більше ніж за січень-серпень поточного року.

Короткостроковий прогноз: враховуючи викладене та події на Сході України, наявність значних ризиків необґрунтованого зростання обсягів трудової міграції в Україні та негативний вплив трудових мігрантів на ринок праці в Україні наразі не прогнозується.